

Ks. Dariusz Doburzyński

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt. „SOTERIOLOGICZNO-ANTROPOLOGICZNA PERSPEKTYWA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO PIELGRZYMOWANIA W ŚWIETLE REFLEKSJI NAD WSPÓŁCZESNYM FENOMENEM CAMINO DE SANTIAGO”.

W dotychczasowej literaturze teologicznej i dokumentach Kościoła dominuje traktowanie pielgrzymowania jako przejawu pobożności ludowej. Niniejsza praca jest próbą odmiennego spojrzenia na zjawisko religijnie motywowanych podróży i dostrzeżenia ich istotnego znaczenia. Główną myślą pracy jest zdefiniowanie zjawiska pielgrzymowania przy użyciu pojęcia sakramentalności.

W pierwszym rozdziale ukazano historyczną perspektywę pielgrzymowania, przy czym szczególną uwagę zwrócono na występującą w ciągu wieków różnorodność jego przejawów. Autor zauważa na tym tle szczególny fenomen, jakim jest obserwowane współcześnie odnowienie pielgrzymowania Drogami Świętego Jakuba. Następnie podkreślono biblijne korzenie zjawiska pielgrzymowania, a szczególną uwagę zwrócono na wędrówki odbywane przez Jezusa. Wychodząc od definicji pielgrzymowania funkcjonujących w literaturze przedmiotu, wyłoniono trzy jego istotne elementy, którymi są: pielgrzymujący człowiek, droga i cel.

W drugim rozdziale autor przeprowadza analizę pielgrzymowania z antropologicznego punktu widzenia. Jako materiał badawczy przyjęto wydane drukiem polskie relacje z pielgrzymowania Camino de Santiago. Analizując przeżycia i doznania pielgrzymów wyłoniono sześć istotnych antropologicznie elementów pielgrzymowania, a mianowicie: sanktuarium, wędrówka, wspólnota, trud, zachwyty i zaduma.

W trzecim rozdziale przedstawiono szkieletowo podstawowe wiadomości z soteriologii i teologii sakramentów, a następnie podjęto próbę zdefiniowania chrześcijańskiego pielgrzymowania przy użyciu pojęcia sakramentalności. Kluczowym efektem pracy jest zredagowanie autorskiej definicji pielgrzymowania.

Czwarty rozdział zawiera wnioski, które wypływają z przeprowadzonych analiz. Istotną ich częścią jest propozycja nowego spojrzenia na klasyfikację pielgrzymowania wśród chrześcijańskich form życia duchowego. Przedstawiono również propozycje działań, których celem jest owocne wykorzystanie pielgrzymek w życiu Kościoła, a także wskazano potencjalne obszary dalszych badań naukowych nad zjawiskiem świętych wędrówek.

In the current theological literature and church documents pilgrimage is dominantly considered as a manifestation of popular piety. This work is an attempt to take a different look at the phenomenon of religiously motivated journeys and to recognise their vital importance. The main idea of the work is to define the phenomenon of pilgrimage using the concept of sacramentality.

The first chapter presents the historical perspective of pilgrimage but particular attention was paid to the variety of its manifestations occurring over the centuries. In this context, the author notices a special phenomenon observed today which is the renewal of the pilgrimage of Saint James Way. The author emphasizes the wonder of pilgrimage and pays special attention to the wanderings carried out by Jesus. Starting from the definition of pilgrimage used in the related literature, three important elements have been selected, which are: the pilgrim, the way and the goal.

In the second chapter, the author analyzes the pilgrimage from an anthropological point of view. Polish research reports on the Camino de Santiago pilgrimage were used as research material. Analyzing the experiences and impressions of pilgrims, six important anthropologically significant elements of pilgrimage were identified, which are: the sanctuary, the journey, community, effort, delight and reflection.

The third chapter outlines the basic knowledge of soteriology and theology of the sacraments, and then attempts to define Christian pilgrimage using the concept of sacramentality. The key effect of this thesis is forming the authorial definition of the pilgrimage.

The fourth chapter contains the conclusions drawn from the analyzes which were carried out. An important part of them is the idea of a new look at the classification of pilgrimage among Christian spiritual life. The paper presents suggestion for actions which aim at meaningful usage of pilgrimages in the life of the Church, as well as potential areas for further scientific research on the phenomenon of holy wandering.